

16 Νοεμβρίου, 1990

[ΠΙΚΗΣ, Δ/στής]

ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 146 ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Α. ΜΙΧΑΗΛ,

Αιτητής,

v.

ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ, ΜΕΣΩ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗ
ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΠΡΟΣΟΔΩΝ,

Καθ' ων η αίτηση.

(Υπόθεση Αρ. 753/88).

Φορολογία — Φορολογία Κεφαλαιουχικών Κερδών — Δεν επιβάλλεται στις περιπτώσεις που το κεφαλαιουχικό κέρδος προκύπτει από την πώληση ακινήτου το οποίο κτήθηκε με ξένο συνάλλαγμα — Ο περί Φορολογίας Κεφαλαιουχικών Κερδών Νόμος του 1980 (Ν. 52/80), Άρθρο 2 — Αντικειμενική αδυναμία του αιτητή να τεκμηριώσει τους ισχυρισμούς του ότι το κτήμα που διατέθηκε, είχε αγοραστεί με ξένο συνάλλαγμα — Υποχρέωση του Διευθυντή να ερευνήσει κατά πόσο υπήρχαν άλλοι τρόποι ελέγχου των ισχυρισμών του αιτητή και αν όχι τότε έπρεπε να εξεταστεί η αξιοπιστία του — Πλάνη περί τα πράγματα — Οδήγησε μαζί με την έλλειψη διεξαγωγής δέουσας έρευνας, σε ακύρωση της επίδικης απόφασης. 5
10

Διοικητικό Δίκαιο — Διακριτική εξουσία της Διοίκησης — Διαπίστωση πραγματικών γεγονότων. 15

Ο αιτητής, μόνιμος κάτοικος εξωτερικού, πώλησε στις 10.10.87, κτήμα στο Στρόβολο που απέφερε ποσό ΛΚ35.000. Η τιμή έγινε δεκτή ως αντιπροσωπευτική της αξίας του κτήματος. Ο αιτητής αμφισβήτησε τη φορολογία με το δικαιολογητικό ότι το κτήμα είχε αποκτηθεί με ξένο συνάλλαγμα. Αδυνατούσε όμως να τεκμηριώσει τους ισχυρισμούς του με γραπτά αποδεικτικά στοιχεία, διότι αυτά ευρίσκονται στο κατάστημα της Τράπεζας Κύπρου στην Κερύνεια. Η αδυναμία του να προσκομίσει γραπτές αποδείξεις για την προέλευση του κεφαλαίου με το οποίο αγόρασε το κτήμα πριν την τουρκική εισβολή ήταν από- 20

λυτη, γιατί ούτε τα κεντρικά γραφεία της Τράπεζας Κύπρου δεν είχαν στη διάθεσή τους λεπτομέρειες του λογαριασμού του στην Κερύνεια.

5 Ο Διευθυντής απέρριψε το αίτημα του αιτητή για εξαίρεση της πώλησης από το Ν. 52/80 για τους πιο κάτω λόγους: / /

1. Τα στοιχεία που προσκομίστηκαν δεν αποδείκνυαν ότι το κτήμα αγοράστηκε με ξένο συνάλλαγμα, και
- 10 2. Δεν αποδείχθηκε ότι ο αιτητής ήταν μόνιμος κάτοικος εξωτερικού.

Ο αιτητής καταχώρησε την παρούσα προσφυγή κατά της απόφασης του Διευθυντή. / /

- 15 Το Ανώτατο Δικαστήριο επέτρεψε την προσφυγή εφαρμόζοντας τις αρχές που αναφέρονται περιληπτικά στις πιο πάνω εισαγωγικές σημειώσεις και αποφάνθηκε ότι ο Διευθυντής τελούσε κάτω από πλά-
 20 νη, όταν έπαιρνε την απόφασή του ως προς τον τόπο διαμονής του αιτητή, που συνιστούσε ένα από τα ουσιώδη γεγονότα για τη λήψη της επίδικης απόφασης. Επίσης η έρευνά του ήταν ανεπαρκής, διαπίστω-
 ση που συνιστά πρόσθετο λόγο για την ακύρωση της απόφασης.

Η προσφυγή επιτυγχάνει χωρίς έξοδα.

25 *Αναφερόμενες υποθέσεις:* / /

Σκαρπάρης ν. Δημοκρατίας (1990) 3 Α.Α.Δ. 1004, / /

Rainbow ν. Commissioner of Income Tax (1984) 3(B) C.L.R. 846. / /

30

Προσφυγή.

35 Προσφυγή εναντίον της απόφασης του Διευθυντή Τμήματος Εσωτερικών Προσόδων με την οποία επιβλήθηκε για φόρο στον αιτητή κεφαλαιουχικό κέρδος που προέκυψε από την πώληση κτήματός του στο Στρόβολο. / /

Γλ. Ραφαήλ, για τον Αιτητή. / /

40 *Γ. Λαζάρου, Δικηγόρος της Δημοκρατίας, για τους Καθ' ων η αίτηση.* / /

Cur., adv. vult.

ΠΙΚΗΣ, Δ.: Ό,τι καλούμεθα να αναθεωρήσουμε με αίτημα την

ακύρωση είναι η απόφαση του Διευθυντή του Τμήματος Εσωτερικών Προσόδων (Διευθυντή) που κοινοποιήθηκε στις 27/6/1988 για την καταβολή φόρου για κεφαλαιουχικό κέρδος που προέκυψε από την πώληση κτήματος του αιτητή στο Στρόβολο το 1987. Η πώληση έγινε στις 10/10/87 και απέφερε ποσό £35,000.-, τιμή που έγινε δεκτή ως αντιπροσωπευτική της αξίας του κτήματος. 5

Ο αιτητής αμφισβήτησε τη φορολογία με το δικαιολογητικό ότι το κτήμα είχε αποκτηθεί με ξένο συνάλλαγμα. Ο Περί Φορολογίας Κεφαλαιουχικών Κερδών Νόμος του 1980 (Ν. 52/80) δεν περιλαμβάνει στις φορολογικές διατάξεις του νόμου κεφαλαιουχικό κέρδος που προκύπτει από την πώληση ακινήτου το οποίο κτήθηκε με ξένο συνάλλαγμα. Αυτό προκύπτει, όπως είναι παραδεκτό, από τον ορισμό του όρου "ιδιοκτησία" που προβλέπεται στις διατάξεις του άρθρ. 2 του Ν. 52/80. Ο αιτητής ισχυρίστηκε ότι το κτήμα αγοράστηκε με συνάλλαγμα το οποίο είχε εισαχθεί από το Ηνωμένο Βασίλειο όπου διέμενε και εργαζόταν. Αδυνατούσε όμως να τεκμηριώσει τους ισχυρισμούς του με γραπτά αποδεικτικά στοιχεία διότι αυτά ευρίσκονται στο κατάστημα της Τράπεζας Κύπρου στην Κερύνεια, όπου διατηρούσε τραπεζικό λογαριασμό, δηλαδή σε περιοχή που κατέστη απροσπέλαστη μετά την τουρκική εισβολή και κατοχή εκείνου του τμήματος της Κύπρου από τα τουρκικά στρατεύματα. Η αδυναμία του, όπως πληροφόρησε τις αρχές, να προσκομίσει γραπτές αποδείξεις για την προέλευση του κεφαλαίου με το οποίο αγόρασε το κτήμα το 1974, πριν την τουρκική εισβολή, ήταν απόλυτη γιατί ούτε τα κεντρικά γραφεία της Τράπεζας Κύπρου δεν είχαν στη διάθεσή τους λεπτομέρειες του λογαριασμού του στην Κερύνεια. 10
15
20
25

Όπως έχει αναφερθεί, ο Διευθυντής απέρριψε το αίτημά του για εξαίρεση της πώλησης από τις διατάξεις του Ν. 52/80 με απόφασή του η οποία γνωστοποιήθηκε στις 27/6/88. Η αίτηση απορρίφθηκε για δύο λόγους, διότι: 30

(α) Τα στοιχεία τα οποία είχαν προσκομιστεί δεν αποδείκνυαν ότι το κτήμα είχε αγοραστεί με ξένο συνάλλαγμα, και 35

(β) Δεν αποδείχθηκε ότι ο αιτητής ήταν μόνιμος κάτοικος εξωτερικού. 40

Μετά την απόφαση ο δεύτερος λόγος για τον οποίο είχε απορριφθεί το αίτημα για εξαίρεση είχε ελεχθεί από τους καθ' ων η αίτηση ως ανακριβής ή λανθασμένος. Διεφάνη και έγινε δεκτό από τις αρχές, από τα διαβατήρια του αιτητή, ότι μεταξύ των ετών

1970 και 1988 ήταν μόνιμος κάτοικος Ηνωμένου Βασιλείου. Η διαπίστωση αυτή τείνει να καταρρίψει το θεμέλιο της απόφασης.

5 Ο κ. Λαζάρου υπέβαλε ότι το συμπέρασμα αυτό δε δικαιολο-
 γείται επειδή ο κυριαρχικός λόγος της απόφασης, η λήψη στοι-
 χείων για την απόκτηση του κτήματος με ξένο συναλλάγμα, δεν
 έχει κλονιστεί. Επέσυρε δε την προσοχή του Δικαστηρίου στην
 πρόσφατη απόφαση **Σκαρπάρης ν. Δημοκρατίας** (1990) 3 Α.Α.Δ.
 10 1004, βλ. επίσης **Rainbow ν. Commissioner of Income Tax**
 (1984) 3(B) C.L.R. 846, στην οποία υποδεικνύεται ότι αποτελεί
 ευθύνη του φορολογούμενου η προσκόμιση στοιχείων για την
 περιουσία και εμπορικές του δραστηριότητες που να οριοθετεί
 το πλαίσιο της φορολογικής του υποχρέωσης. Στην απουσία αυ-
 15 τών των στοιχείων ο φορολογούμενος δεν μπορεί να παραπνε-
 θεί για την εξαγωγή εύλογων συμπερασμάτων από την αντικει-
 μενική εικόνα του πλαισίου των δραστηριοτήτων του. Η αρχή
 αυτή γίνεται απόλυτα δεκτή, πλην όμως στην προκειμένη περι-
 πτωση ο αιτητής επικαλέστηκε αδυναμία για την προσκόμιση
 των αποδεικτικών στοιχείων για λόγους πέραν της θέλησής του.

20

Το θέμα το οποίο οι αρχές έπρεπε να εξετάσουν ήταν αν η
 αδυναμία την οποία ο αιτητής επικαλείτο είχε αντικειμενικό
 έρεισμα, και αν η απάντηση ήταν θετική, κατά πόσο υπήρχε υπο-
 κατάστατο μέσο διαπίστωσης των γεγονότων. Εάν η απάντηση
 25 στο δεύτερο ερώτημα ήταν αρνητική, τότε έπρεπε να εξεταστεί
 και να απαντηθεί ένα τρίτο ερώτημα, αν οι δηλώσεις του αιτητή
 ήσαν αξιόπιστες.

30 Όπως έχει επισημανθεί ο ένας από τους δύο λόγους για τον
 οποίο απορρίφθηκε η αίτηση ήταν εσφαλμένος και προέκυψε από
 ανεπαρκή έρευνα των γεγονότων. Το σφάλμα αυτό αναφέρεται σε
 γεγονότα που δεν ήταν άσχετα και με τη διαπίστωση του ουσιωδέ-
 στερου γεγονότος, που η έρευνα των αρχών απέβλεπε να διευκρι-
 35 νίσει, την εισαγωγή ξένου συναλλάγματος. Η εγκατάσταση του αι-
 τητή στο εξωτερικό κατά τον κρίσιμο χρόνο δημιουργούσε τις
 προοπτικές για την εισαγωγή συναλλάγματος στην Κύπρο για
 απόκτηση του επίμαχου κτήματος. Βέβαια ο παράγοντας αυτός
 δεν είναι αποφασιστικής σημασίας, πλην όμως ενόψει της αντικει-
 40 μενικής αδυναμίας του αιτητή να προσκομίσει άλλα αποδεικτικά
 στοιχεία, αποκτούσε σημασία μεγαλύτερη απ' ότι θα ενείχε υπό
 κανονικές συνθήκες. Το ότι ο αιτητής διατηρούσε λογαριασμό στο
 κατάστημα της Τράπεζας Κύπρου στην Κερύνεια επιμαρτυρείται
 και από το πληρεξούσιο με το οποίο είχε εφοδιάσει τον αντιπρό-
 σωπό του, μέσω του οποίου αγοράστηκε το κτήμα. Σ' αυτό γίνεται

ρητή αναφορά σε ιδιωτικό λογαριασμό στο κατάστημα της Τράπεζας Κύπρου στην Κερύνεια. Ενόψει του γεγονότος αυτού και της αντικειμενικής αδυναμίας του αιτητή να προσκομίσει στοιχεία για το λογαριασμό του, η έρευνα του Διευθυντή έπρεπε να επεκταθεί στη διαπίστωση κατά πόσο υπήρχαν άλλοι τρόποι ελέγχου των ισχυρισμών του αιτητή, και αν όχι, τότε έπρεπε να εξεταστεί η αξιοπιστία των ισχυρισμών του αιτητή. Ας σημειωθεί ότι τους ισχυρισμούς του αιτητή είχε επιβεβαιώσει και ο αντιπρόσωπός του. Εάν υπήρχαν ερωτηματικά για την αξιοπιστία του ως προς την εισαγωγή ξένου συναλλάγματος, θα μπορούσε να ζητηθεί από τον ίδιο, καθώς και από τον αντιπρόσωπό του, η προσκόμιση ενόρκου δήλωσης σχετικά με τους ισχυρισμούς τους. Βέβαια η διαπίστωση των γεγονότων ανάγεται στη διακριτική ευχέρεια του αρμόδιου διοικητικού οργάνου. Απλώς επισημαίνουμε ένα μέσο το οποίο μπορούσε να υιοθετηθεί για τη διακρίβωση των σχετικών γεγονότων.

Καταλήγω ότι ο Διευθυντής τελούσε κάτω από πλάνη, όταν έπαιρνε την απόφασή του ως προς τον τόπο διαμονής του αιτητή, που συνιστούσε ένα από τα ουσιώδη γεγονότα για τη λήψη της απόφασης. Δεύτερο, η έρευνα ήταν κρινόμενη στο σύνολό της ανεπαρκής, διαπίστωση που συνιστά πρόσθετο λόγο για την ακύρωση της επίδικης απόφασης.

Η επίδικη απόφαση ακυρώνεται στο σύνολό της βάσει των διατάξεων του άρθρου 146.4(β). Δεν εκδίδεται διαταγή για τα έξοδα.

Η προσφυγή επιτυγχάνει χωρίς έξοδα.